

MIO
Issortarfimmur 1A
P.O.Box 1290
3900 Nuuk
Greenland
Tel: +299 34 69 40
Mail: mio@mio.gl
www.mio.gl

Børnetalsmandens besøg i Uummannaqs og Upernaviks bygder

Indhold

Indledning	3
Generelle problemer	4
Observationer i forhold til de enkelte bygder	5
Beretninger fra børn i Kullorsuaq	9
Skoleområdet	11
Børnetalsmandens kommentarer til Qaasuitsup Kommunea	14
Bilag 1	16
Bilag 2	35
Bilag 3	38

Indledning

Børnetalsmand Aviája Egede Lyngé & Børnekonsulent Ellen Bang Bourup har i perioden 17/8-15 til 29/8-15 besøgt Uummanaaq, Upernavik og bygderne: Qaarsut, Ikerasak, Saattut, Ukkusissat, Illorsuit, Nuugaatsiaq, Upernavik Kujalleq, Kangersuatsiaq, Nutaarmiut, Tasiusaaq, Nuussuaq, Kullorsuaq, Innaarsuit, Naajaat, Aappilattoq og Niaqornat.

Generelt blev der udvist stor taknemmelighed for, at vi kom og næsten alle steder blev der givet udtryk for, at Qaasuitsup Kommunea ikke kommer ud og ser forholdene blandt børn i bygderne. Kombinationen af at undervise og informere om børns rettigheder, samt have direkte samtaler med borgere har været velegnet og udbytterig i forhold til at indsamle viden om børns vilkår i Qaasuitsup Kommunea.

På vores ophold talte vi med op mod 1300 børn og havde 61 borgerhenvendelser om børns vilkår. Derudover lavede vi opsøgende arbejde med henblik på at indsamle information om børns vilkår og havde dialog med børn, voksne og ældre om børns rettigheder og vilkår. Vi interviewede skolelederne på stederne, brugte forskellige undervisningsmetoder til børn og voksne, samt havde samtaler, vejledning og rådgivning om børns rettigheder. Denne rejserapport er skrevet på baggrund af de budskaber, som voksne borgere og børn har videregivet til os.

Grønland tiltrådte FN's Børnekonvention 11. maj 1993 og forpligtede sig derved til at realisere børns rettigheder i samfundet. En af Børnetalsmandens vigtigste funktioner er at monitorere, om lovgivning og praksis er i overensstemmelse med de forpligtelser, Grønland har i henhold til FN's konvention om Barnets Rettigheder samt vurdere om de forhold, børn i Grønland lever under, følger konventionen.

Af hensyn til vores tavshedspligt og beskyttelsen af de børn og voksne, som har henvendt sig og de, som vi i øvrigt har talt med, indeholder rapporten ingen navne. Vi vil derfor også af hensyn til de mennesker og bygder det handler om, bede kommunalbestyrelsen og andre instanser om ikke at henvise til enkelte bygders navne i den offentlige debat. Med henblik på en forbedring af børnenes vilkår indgår Børnetalsmanden i en dialog med Qaasuitsup Kommunea, men da Børnetalsmanden har ret til at udtale sig frit om forhold, der vedrører Børnetalsmandens arbejdsområde, og har pligt til at formidle information og sætte aktuelle spørgsmål til debat og tale børnenes sag i den offentlige debat, vil MIO i den kommende tid sætte fokus på flere af rapportens områder gennem pressemeddelelser. Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale anliggender, Martha Lund Olsen samt Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Nivi Olsen vil også blive informeret om børnenes vilkår i Qaasuitsup Kommunea.

Der er generelt stor forskel på børnenes vilkår samt graden på, hvorvidt man lever op til Børnekonventions artikler på de forskellige steder, Børnetalsmanden har besøgt. På baggrund af observationerne vil Børnetalsmanden udtrykke bekymring for flere forhold. I denne rapport fremhæves bekymrende forhold i enkelte bygder, hvor man helt konkret ikke lever op til FN's Konvention om Barnets Rettigheder, ligesom mere generelle børneproblemer, som gælder alle bygder, påpeges. Skoleområdet behandles særskilt. De observerede problemstillinger har været drøftet med Børnerådet.

Generelle problemer

Under besøget i de mange bosteder har Børnetalsmanden bemærket følgende generelle problemer, som alle bygder har til fælles:

- Børn med psykiske og sociale problemer oplever, at de mangler et sted at henvende sig med deres problemer.
- Manglende handling ved henvendelser til de sociale myndigheder.
- Mange voksne oplever mangel på handling og langsom sagsbehandling ved underretninger (seksuelt misbrug, sult, mistrivsel mv.), samt angst for at lave underretninger (man er bange for at blive udstødt og mobbet af lokalsamfundet). Derforuden en generel manglende viden om underretningspligt.
- Nordgrønlands bygder har stor tradition for plejebørn/tage andres børn til sig og dette er ofte uofficielt. Spørgsmålet om, hvem der udøver forældremyndighed er ofte uklart. Vilkår for plejebørn generelt bør undersøges, idet der berettes om mistrivsel, forskelsbehandling, samt manglende overblik og viden.
- Stor brug for fritidsaktiviteter med forebyggende sigte; børn passer sig selv, mens de voksne er på arbejde. Mange steder er der ikke tilsyn med børnene og der sker ulykker mv. Derudover er behovet for fritidsaktiviteter højt i mørkeperioderne.
- Manglende grundlæggende viden om, hvordan det offentlige system fungerer og hvad man som borger har ret til i forhold til problemstillinger med sine børn.
- Manglende adgang til internet, hvilket påvirker børnenes mulighed for at udvikle sig som deres jævnaldrende og søge hjælp og vejledning.
- Bygdernes borgere savner, at kommunen og andre ansvarlige for børns vilkår kommer til steden.
- Klassesammensætninger og besparelser på lærere/timelærere og materialer går ud over undervisningen af børnene, herunder børn med særlige behov. Man ønsker også fremmedsprogsundervisning.

Børnetalsmanden vurderer, at de observerede forhold i bygderne er bekymrende og at de i flere tilfælde betyder, at man ikke lever op til FN's Børnekonvention.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at den massive mangel på interesse og opmærksomhed for børn gør, at man ikke lever op til Børnekonventionens artikel 19. Baggrunden for dette er bl.a. manglende reaktion og handling på underretninger om mistrivsel hos børn, overgreb mod børn og manglende fritidstilbud, som kan sikre omsorg og beskyttelse.

Det er endvidere Børnetalsmandens opfattelse, at den ringe indsats i forhold til børn i plejefamilier nærmer sig en manglende overholdelse af Børnekonventionens artikel 20.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at man i flere tilfælde ikke lever op til Børnekonventionens art. 19, 27. og 34 i bygderne. Forholdene i flere af bygderne understøtter ikke børnenes fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel, ligesom det er Børnetalsmandens oplevelse, at der er et stort behov for støtte og vejledning til forældre i forhold til forældreansvaret. I flere tilfælde har Børnetalsmanden ligeledes fået viden om seksuelle overgreb mod børn, samt forhold f.eks. i forhold til manglende pasningsmuligheder eller fritidsaktiviteter, som gør risikoen for overgreb større.

I forhold til skoleområdet er det Børnetalsmandens vurdering, at man på skoleområdet flere steder i bygderne ikke lever op til Børnekonventionens art. 28 og 29, som skal sikre børn og unges udvikling og forberede dem til voksenlivet.

Baggrunden for dette er beretninger om besparelser, som umuliggør efterlevelse af læringsmål, manglende fremsprogundervisning og dermed også forringelse af muligheden for at unge kan gå videre i uddannelsessystemet, meget dårlige fysiske rammer om undervisningen, dårlige forhold på elevhjem, samt manglende støtte til børn og unge med særlige behov.

Observationer i forhold til de enkelte bygder

I det følgende gengives en række af de forhold, som Børnetalsmanden blev informeret om eller bemærkede i de enkelte bygder i kort form.

Qaarsut

- Plejebørn som mistrives hos plejeforældre med alkoholproblemer.
- Børnene efterlyser fritidsaktiviteter.

Ikerasak

- Manglende fritidsaktiviteter
- Børnene er kede af, at det ikke er muligt at tage 10. klasse i deres bygd.

Ukkusissat

- Ung pige på 15 år, som mangler psykisk hjælp på grund af venindes selvmord, nære relationers død og moderens alkoholbehandling.

Nuugaatsiaq

- Mangler en legeplads til børnene. Børn "går bare rundt", hvilket resulterer i, at de leger på farlige steder, som f.eks. ovenpå containere, ligesom de begynder at prøve ting af, herunder alkohol og stoffer.
- Mangler fritidshjem/aktiviteter til børnene. Børnene må passe sig selv uden tilsyn, når forældrene er på arbejde.
- Omsorgssvigt flourer i stort omfang.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at den massive mangel på interesse og opmærksomhed for børn gør, at man ikke lever op til Børnekonventionens artikel 19.

Ilorsuit

- Savner demokratisk inddragelse fra hele samfundet om børns vilkår og "ikke bare envejskommunikation gennem radio".
- Borgerne efterlyser, at kommunen og andre ansvarlige for børns vilkår kommer til bygden.
- Tandlægen kommer kun 1 gang om året. Ved akutte tilfælde skal man selv betale for transport til byen. Værst om vinteren, når transportmuligheder er begrænsede. Får rapporteret, at man er "gået fra at være et sted med gode tænder til at være et af de værste".
- Vilkår for plejeførelde; tager for mange år at få tilladelse. Eksempel på en mand, som har taget et sultent barn til sig og har nu haft barnet i 7 år uden plejetilladelse. Vedkommende får ingen økonomisk støtte for det.
- Man ønsker, at kommunens folk i bygden kender til/ lærer om børns rettigheder.
- Der er ønske om forældrekurser som i byerne.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at den ringe indsats på plejefamilieområdet nærmer sig en manglende efterlevelse af Børnekonventionens artikel 20.

Upernavik Kujalleq

- Mangler mere fyldestgørende rådgivning, vejledning og handling i forhold til sager om børn.
- Ønske om at kommunen arbejder indgående med børnenes vilkår i bygden.
- Hvis borgerne har samtaler med socialforvaltningen om problemstillinger i forhold til deres børn, føler de ikke, at de får kompetent hjælp. Man foreslår, at egnede personer i bygden (ikke nødvendigvis kommunen) kunne få kurser i samtale med børn og voksne.
- Borgerne efterlyser folk, som kan arbejde ved siden af Socialforvaltningen, som supplement f.eks. som samtalepersoner eller miljøarbejdere.
- Børn er ude om natten uden tilsyn (mens forældre sover, sker også seksuelt misbrug på denne måde), efterlyser "natteravne".
- Borgerne savner holdningsbearbejdning om børn, som er ude om natten; de forældre, som sætter grænser, mobbes og det gør deres børn også.
- Borgerne savner borgermøder om opdragelse og rettigheder til voksne (og gerne særligt til mænd).
- Voksne mobber og truer børn ("følelsesmæssigt ubearbejdede voksne lader det gå ud over børn").
- Høj grad af seksuelt misbrug af børn.
- Beretninger om at mange kvinder i bygden misbruger børn seksuelt.
- Svært at lave underretninger og borgerne savner en lettere indgang til at kunne lave underretninger.
- Nogle forældre mangler aflastning; eksempel på en mor, som i afmagt slår sin søns hoved ned i cement, når hun ikke kan klare det mere. Hun ønsker hjælp, men siger, at det ikke hjælper at snakke med socialforvaltningen.

- Krænkende adfærd overfor børn fra enkelte offentlige ansatte; (hvor hele bygden er samlet, inklusiv børn), gennem mikrofonen laver samleje lyde og derefter siger "ineqaanga"/"jeg kommer".
- Nogle voksne er bange for at lave underretninger. Der er eksempler på, at folk er blevet forfulgt, mobbet og udstødt.
- Tilfælde, hvor man har underrettet til socialforvaltningen om vold og incest, hvor der ikke er sket noget efterfølgende.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at man ikke lever op til Børnekonventionens art. 19, 27 og 34 i bygden.

Tasiusaq

- Problemer med børn der er ude om natten og børn som kommer for sent til skolen. Mangler hjælp til at overkomme problemet.
- Efterlyser forældrehøjskole til alle.
- Barnets grundlæggende behov for omsorg dækkes ikke altid. Efterlyser at materiale og skrivelser fra offentlige myndigheder tilpasses bygderne.

Nutaarmiut

- Manglende mulighed for at henvende sig i forhold til børn med psykiske og sociale problemer.

Nuussuaq

- Der bliver givet udtryk for, at man føler sig undertrykt, fordi kommunen ikke forholder sig til de problemer, de gennemgår i forhold til børnene. Kommunens udvalg kommer ikke til bygden.
- I de perioder, hvor der ikke fiskes, rammes børnene hårdt af forældrenes økonomiske situation og mangler f.eks. mad.
- En mor mangler et sted at henvende sig til i forhold til, at manden udøver psykisk og fysisk vold mod deres 3 børn. Overvejer at give sine børn til adoption, men stoler ikke på kommunen. Bange for at miste sine børn.
- En mor, som oplever problemer med sin søn (hun har desuden 3 andre børn), som har fået diagnosen ADHD efter 3 års undersøgelser. Efter diagnosen har hun fået alt materiale på dansk, selv om hun ikke selv kan dansk. Har ikke fået råd og vejledning fra skolen og socialforvaltningen og måtte selv arbejde for, at der kom en støttelærer til ham på skolen. Drengen er nu efter 7 år blevet vurderet til at have et vidtgående handicap. Men da han ikke kan få støtte i skolen, har moderen krævet, at han fik retalin. Han har nu brugt pillerne i 3 år. Hun er bekymret over drengens fremtid skolemæssigt.

Kullorsuaq

- Ud fra samtaler med skolen og borgerne udtrykkes det klart, at socialsystemet ikke fungerer.
- De, som arbejder med de sociale forhold, er ikke uddannede og det er ofte et problem, at de er i familie med f. eks. krænkere.
- Beretter at socialsystemet ikke kan gøre en forskel.
- Beretter at der ikke gøres noget ved børn, som er sultne (skolen har før har skolebespisning, men der gives kun morgenmad til de, som virkelig har brug for det nu).
- Sult ses hos både små og større børn.

- Ludomani som kilde til omsorgsvigt, herunder sult, fordi pengene bruges på spil om penge. Oplysninger om dette kom fra både børn og voksne. Når voksne henvender sig til kommunen for at få økonomisk hjælp, kan der gå 2-3 dage, før man får udbetalt penge til mad. I den mellemliggende tid er der ikke mad til børnene.
- Der reageres/handles ikke efter henvendelser til de sociale myndigheder.
- Stor grad af seksuelt misbrug af børn; kommunefoged beretter, at de underrettes om 4-5 sager om året, men at der er mange, som ikke melder det. Han ønsker, at der laves en indsats omkring problemet. Andre gør opmærksom på, at problemet er meget stort og man ingen reaktioner får, når man henvender sig til den sociale myndighed, ligesom de beretter, at "tabuet om problemet holder det i live" og at det er krænkerne, som beskyttes.
- Omsorgsvigt af børn.
- Børn som er ude om natten uden tilsyn.
- Manglende krav og rammer til børn.
- Der er omkring 169 børn i Kullorsuaq, men der er ingen børnehave, som kan give børnene omsorg og holde opsyn med dem. Der er tilbud for 3 -6 årig på skolen om eftermiddagen. Der er ikke et offentligt sted, hvor dagplejeren for de 0 – 3 årige kan være. Selvom behovet er der, skal forældrene tilmelde deres børn til socialforvaltningen for at blive skrevet op til en plads.
- Fritidsklubben, hvor børn og de unge kommer, har skimmelsvamp.
- Stort problem med hjemmebrygget alkohol.
- Lang administrationstid i forhold til børn, som har fået diagnose f.eks. ADHD. Skolen skal have papir på det, før der kan igangsættes en handling og den mellemliggende periode tilpasses undervisningen ikke til det enkelte barns behov.
- Henvendelser til den sociale myndighed på grund af traumatiske hændelser, men får ingen samtaler. Man ønsker, at den sociale myndighed laver opfølgende arbejde, når der er sket traumatiske hændelser.
- Der gives udtryk for et ønske om, at man ikke kun skal handle i forhold til senfølger af seksuel misbrug. Man ønsker øjeblikkelig handling. Lang ventetid på sager fra kommunen.
- Mangel på hjælp, rådgivning og vejledning for forældre med børn med særlige behov.

Det er Børnetalsmandens opfattelse, at man ikke lever op til Børnekonventionens artikel 19, 27 og 34 i bygden.

Konkrete eksempler:

En 14-årig pige er blevet gravid, som følge af seksuelt misbrug og fik efterfølgende abort (2014). Krænkeren og pigen er i familie. Sagen blev meldt til politiet og de sociale myndigheder, men der er endnu ikke sket noget. Familien og lokalsamfundet mener, at pigen lyver og mobber hende offentligt. Familien er splittet og de føler, at krænkeren beskyttes. Pigen og moderen henvender sig til os for at bede om hjælp.

Henvendelse fra en bedstemor, hvis barnebarn vokser op hos hende. I samme hus bor barnets onkel. Skolen og de sociale myndigheder har mistanke om, at onklen begår seksuelle krænkelser.

En far som fortæller, at de konstant er utrygge, hvis børnene er på besøg hos andre på grund af den store forekomst af seksuelle krænkelser.

Beretninger fra børn i Kullorsuaq

MIO har, ved siden af undervisning om børns rettigheder for mindste og mellemste trin i skolen, også arbejdet sammen med ældste trin om, hvilke rettigheder de mener, der bør arbejdes for i Kullorsuaq. I den forbindelse har vi fået udleveret skriftlige udsagn fra børnene. De rettigheder, som børnene mest pegede på, var (i denne rækkefølge):

1. Børn bør betragtes som børn, indtil de er 18 år (Børnene giver udtryk for, at de ønsker den beskyttelse, udvikling og omsorg, som de har ret til. I Kullorsuaq betragtes man som "voksen", når man bliver konfirmeret).
2. Retten til mad og drikke.
3. Retten til din egen krop – beskyttelse mod misbrug og vold.
4. Retten til lige behandling, uanset hudfarve, tro, eller familiebaggrund.
5. Retten til en familie og retten til privatliv.
6. Retten til beskyttelse og omsorg fra forældre.
7. Handikappede børn har samme rettigheder som andre børn.

Følgende udsagn blev også afleveret til børnetalsmanden fra ældste-trinnets børn (oversat fra grønlandsk):

- *"Hvis du er sulten og tørstig, har du ret til at få mad og drikke. Problemet her er f.eks., at visse forældre har et problem med at bruge penge til spil. De løber f.eks. tør for penge bare ved at bruge deres på spil".*
- *"Børn skal respekteres og skal have den allerbedste behandling. Her i Kullorsuaq er der mange forældre, som brygger hjemmebryg og spiller om penge med en deraf følgende følelse blandt børn af, at de ikke er respekteret og at forældre ikke er interesseret i dem. Hjemmebrygning og spil med penge bør stoppes i Kullorsuaq".*
- *"Børn skal respekteres og have de allerbedste vilkår".*
- *"Din egen mening. Begrænsning i forhold til svangerskabsforebyggende midler".*
- *"De forlader dem om natten for at spille om penge ved kortspil".*
- *"Dem, der har specielle behov, bliver hjulpet alt for lidt".*
- *"Forældre skal have en rekvisition, så børn kan få nok mad. Det er for at undgå, at penge bruges til spil".*
- *"Fangerfamiliernes børn skal hjælpes på lige fod med andre".*
- *"Forslag til forældre og voksne: Misbrug ikke et barn seksuelt. Hverken slå eller mob et hvilket som helst barn".*

- *"I Grønland er der nogen, som bruger deres penge til køb af alkohol – penge, som de skulle have brugt til at betale husleje. Det resulterer i udsmidning fra boliger. Der er mange forældre, som omsorgssvifter deres børn".*
- *"Hvad kan der gøres ved børn, som er ude om natten?"*.
- *"Det er omsorgssvigt, at forældre spiller om penge og er alkoholikere. Hvad skal der så stilles op med børnene?"*.

Børnetalsmanden modtog også skriftlige udsagn fra lærere og voksne. Disse er vedlagt som bilag 2.

Innaarsuit

- Næsten ingen omsorgsvigt (ud over enkelte tilfælde).
- Forældre og skole tager ansvar.
- Dårlig administration mht. plejebørn/adoption, hvilket går ud over børn.

Naajaat

- Kun enkelte børn oplever manglende mad og omsorgsvigt.
- Godt tilsyn med børn.
- Aktiv skole og forældre (Skolelederens arbejde med børnenes rettigheder har været med til at motivere forældrene til at tage ansvar).

Aappilattoq

- Utryghed blandt forældre over børnenes situation på kollegiet i Upernavik; der er sket voldtægt sidste år. Nu må piger og drenge ikke besøge hinanden på hinandens værelser, selvom de er familie. Ønsker at vide, om kollegiet laver deres egne regler eller om det er lovbestemt. Det nævnes også, at børnene oplever stor hjemve og ringer ofte hjem grædende. Pigen, som var offer for voldtægt, har ikke fået samtaler, som lovet.
- Manglende viden om forældremyndighed ift. børn – mange børn vokser op hos andre end deres forældre.
- Manglende viden om grundlæggende rettigheder.
- Manglende handling ved underretninger.
- 8-årig ønsker at begå selvmord (barnet er vokset op hos bedsteforældrene). De venter på papirer på, at de har fået myndighed ift. hende, men de hører ikke nyt. Moderen til barnet ønsker, barnet skal med hende til en anden bygd. Barnet ønsker at blive hos sine bedsteforældre og ønsker at begå selvmord.
- En 4-årig som har en meget voldsom adfærd. Har ønsket at få ham undersøgt, men kan ikke komme videre i systemet.

Upernavik

- Børn med autisme eller andre diagnoser får ikke afgangseksamen, selvom de er i stand til det.
- Kollegiet; der er 5 ansatte til 38 børn. Ingen lektiehjælp. To små opholdsrum uden hygge og billeder på væggene. Eleverne bor to og to sammen i små værelser, der ikke bærer præg af personlighed. Toilet- og badeforhold er i dårlig stand. Stedet bærer præg af manglende omsorg.

Niaqornat

- Ingen omsorgsvigt af børn
- Samarbejde mellem skole og forældre er godt

Skoleområdet

I det følgende kommenteres de problemer, som Børnetalsmanden er blevet gjort opmærksom på i forhold til skoleområdet i de enkelte bygder i kort form.

Børnetalsmanden oplever, at man på skoleområdet i nogle af bygderne ikke lever op til Børnekonventionens art. 28 og 29.

Ikerasak

- Børn som rejser eller sendes hjem fra skolehjem: ingen skolegang.
- Dårlig fremmedsprogsundervisning.
- Besparelser: Klassesammenlægning, frygter stress. Kommunen siger, at besparelserne er stoppet, men gør det på anden måde; der er ikke kommet ændringer. Lærerne er her uddannede.
- Eleverne klager over meget larm i klasselokalerne.
- Eleverne efterlyser undervisning i dansk og engelsk.

Saattut

- Klassesammenlægninger.
- Mangler fritidshjem/aktiviteter til børn. Fritidshjemmet blev lukket/besparet efter ½ år.
- Har 4 uddannede lærere, men på grund af besparelserne har man svært ved at følge skoleloven.
- Manglende plads i skolen på grund af mangel på egnede lokaler efter klassesammenlægning.
- Larm som følge af sammenlægninger.
- Kan ikke tage sig af børn med særlige behov på grund af reduktion i timerne til dem til det halve.
- Holddelingstimer, nu 3 timer fra 6 før.
- 1 lærer har f. eks 3 klasser. Kan ikke tage sig af første klasse; hvis der bruges tid på en klasse, er der ikke tid til en anden.
- Kan ikke sikre en god overgang fra førskole til skole; 14 elever fra forskellige klasser med forskellige niveauer. To timelærere er sparet væk.

Ukkusissat

- Manglende fritidsaktiviteter.

Nuugaatsiaq

- Mangel på uddannede lærere.
- Børn leger i stedet for at lære.
- Mangler fremmedsprogsundervisning.
- Nogle børn ønsker ikke at komme i skole, fordi "de bare leger".

- Kan ikke tage sig af børn med særlige behov (her autisme). Der er ingen støtte til barnet og moderen kan ikke arbejde, da hun skal passe ham i skolen.
- Store sociale problemer på skolen.

Illorsuit

- Mangler en ny legeplads til skolen. Børn får splinter af den gamle legeplads.
- Besparelserne på skoleområdet gør, at der ikke kan købes undervisningsmaterialer.
- Skolen trænger til reovering; skævt gulv, kulde kommer ind af vinduerne, mistanke om skimmelsvamp, da børn og voksne dør med hovedpine.

Upernavik Kujalleq

- På grund af kommunens besparelsesplaner har man sat 1.-2.-3. klasse sammen og 4.-5.-6.-7. klasse sammen.
- Der kan ikke tages hånd om børn med særlige behov og lærerne udtrykker, at det er utrygt for alle.
- Beretter at der er færre undervisningstimer end byerne og det har været sådan i mange år.
- Legepladserne er farlige.
- Børnene leger på farlige pladser, f. eks på paller; flere børn kommet til skade, herunder brækkede knogler.
- Mangel på fritidshjem/aktiviteter; børnene passer sig selv, mens forældrene er på arbejde.
- Mangel på børnehave. Børnene bruger lang tid på at lære at være sammen med andre børn, før skolegangen kan gå i gang. På grund af klassesammenlægningerne kan lærerne ikke tage sig særligt af 1. klasserne.

Tasiusaq

- Klassesammenlægningerne gør, at det er svært for eleverne at modtage og følge med i undervisningen, da lærerne har svært ved at håndtere undervisningssituationen, og der er en del uro i timerne.
- Sammenlægningerne af 5., 6. og 7. klasse gør, at de ikke kan forberede 7. klasserne til trintest. Skoleleder regner med, at de kun vil nå 30 % af læringsmålene for 7. klasse. Det er et brud på skoleloven. Alle børn har krav på undervisning, samt gennemgå pensum på de respektive trin.
- Rigtig god skole, men eleverne er frustrerede over, at undervisningslokalerne er "åbne", man mangler plads og der lugter.
- Lærerne siger, at de er trætte, føler afmagt og vrede.
- Mangler fritidshjem/aktiviteter (specielt fra efteråret indtil april). Det er ikke nok med kl. 14.00-16.00, da det er et stort problem, at børnene må passe sig selv, hvis forældrene arbejder.
- Børn som ikke forberedes til skolegang.
- TRAS bruges ikke.
- Generelt dårlig vejledning fra de sociale myndigheder.
- Mange børn kommer uforberedte i skolen; har ikke lært at tage ansvar, manglende opdragelse.

Nutaarmiut

- Skolebygningens generelle tilstand er bekymrende; forældre mener ikke, at huset er sundt for børnene og at børnenes rettigheder ikke overholdes.
- Ingen uddannet lærer.
- Børnene lærer ikke det, der skal læres normalt i en skole. Forældrene er bekymrede for, at deres børn ikke forberedes til et voksent liv, med den læring skolen skal give.
- Manglende fritidshjem/aktiviteter. Børnene må passe sig selv efter skole. Forældre bekymrer sig over manglende tilsyn, mens de er på arbejde.
- Forældrene ønsker, at børnene skal lære fremmedsprog, men der er ikke lærere til det.
- "Samme skema som for 50 år siden".
- Sidste år var skolen uden en lærer fra august til maj.
- Læreren er ofte væk (i andre bygder under skolegangen).
- De børn, som kommer til Nutaarmiut og går i skole, "går tilbage i niveau".
- Forældre er ikke trygge ved at være nødt til at sende deres børn væk på elevhjem.
- Der bliver leget mere i skolen end de lærer noget.
- Forældre er utrygge ved situationen.
- Nipisiuisarnej/lærer ikke grundlæggende bogstaver og læsning.
- Kommunens udvalg kommer ikke til bygden. Der kommer kun breve.
- Ingen skolebestyrelse.
- Skolen har brug for tilsyn.
- Der er nu 10 elever, men der bliver færre i vinterperioden og bygden frygter yderligere besparelser på skoleområdet.
- Lærere ønsker ikke at komme dertil på grund af, at der ikke er børnehaven eller butik.
- Skolens undervisningslokale fungerer som kirke (begravelser mv.)

Nuussuag

- Forældre bekymrede over forholdene på kollegiet i Upernavik. Børnene begrænses i forhold til at kunne tale med deres familie. Der sker afstraffelser af børnene.
- To selvmord blandt kollegiebørn.
- Man har taget mobilene fra børnene, så de ingen kontakt har med omverdenen. Men dette skulle være ordnet igen.
- Kommunens besparelser har resulteret i, at man har en timelærer mindre.
- Mangler fremmedsprogsundervisning.
- Lovbestemmelser som ikke bliver forklaret af det offentlige.
- Aktiv skolebestyrelse og godt samarbejde mellem skole og forældre.
- 13-årig dreng, som har særlige behov. Skolen har søgt om støtte til ham, men har fået afslag på grund af økonomien. Drengen oplever på skolen, at han trues frem for at roses. Forældre klaget, men der er ikke sket noget yderligere. Føler at man ikke bliver lyttet til. Drengen skal prøve at komme på elevhjem, men de vil være nødt til at tage ham hjem, hvis der ikke er støtte til ham.

Kullorsuaq

- På grund af besparelser og sammenlæsning af forskellige alderstrin, bliver undervisning af barnet ikke tilgodeset, da arbejdsforholdene vanskeliggør dette.
- Mange ikke-uddannede lærere.
- 3 lærere afskediget på grund af sammenlægninger.

Innaarsuit

- Mangel på vikarer
- Kommunens besparelser: 1 timelærer sparet væk og det vanskeliggør undervisningen, at de skal spare på undervisningsmaterialer.
- Skolen er meget kold. Flytter lokale da det store undervisningslokale bliver for koldt om vinteren.
- Mangler depot.
- "Var ellers næste på listen til tilbygning, men det er nu sparet væk".
- Føler sig ikke set.
- Aktivt forældresamarbejde.

Naajaat

- Mangler undervisningsmateriale. Laver selv meget af det.

Niaqornat

- Afventer reovering af skolen. Vinduer er utætte og der er meget koldt, afløb og varmekabler er ikke i orden og der er dårligt indeklima.

Børnetalsmandens kommentarer til Qaasuitsup Kommune

Børnetalsmanden ønsker endnu engang at takke for den venlighed, ærlighed og åbenhed, som hun er blevet mødt med også af repræsentanter fra kommunens forvaltning. Det står dog klart, som beskrevet ovenfor, at de forhold og vilkår, som hun flere steder har set i bygderne, efter alt at dømme indebærer, at man på flere områder ikke lever op til FN's konvention om barnets rettigheder.

På den baggrund skal Børnetalsmanden henstille til, at den kommunale forvaltning uden ugrundet ophold følger op på og undersøger alle de forhold i de konkrete bygder, hvor der ovenfor påpeges på flere områder, hvor Qaasuitsup Kommune ikke lever op til artikler fra Børnekonventionen.

Foruden manglende efterlevelse af Børnekonventionen, mener Børnetalsmanden at der i flere tilfælde er mulige brud på Inatsisartutlov nr. 15. af 3. december 2013 om folkeskolen, Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn & unge, Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 16. december 2010 om hjælp til personer med vidtgående handicap og Landstingsforordning nr. 10 af 5. december 2008 om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen. Børnetalsmanden opfordrer derfor Qaasuitsup Kommune til at undersøge, om de påpegede forhold i bygderne er i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Børnetalsmanden håber på en forstående dialog på området og stiller sig i den forbindelse til rådighed for den kommunale forvaltning for en nærmere drøftelse af tiltag til forholdenes udbedring.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Aviâja Egede Lyngø". The signature is written in a cursive style with a large initial 'A'.

Aviâja Egede Lyngø
Børnetalsmand

Bilag 1

Konvention om barnets rettigheder

PRÆAMBEL

De i denne konvention deltagende stater, som finder – i overensstemmelse med de i De Forenede Nationers Pagt erklærede principper – at anerkendelsen af menneskets naturlige værdighed og af hele menneskehedens lige og umistelige rettigheder danner grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden, tager hensyn til, at alle De Forenede Nationers folk i Pagten har bekræftet deres tro på grundlæggende menneskerettigheder og på menneskets personlige værdighed og værdi og har besluttet at fremme sociale fremskridt og bedre levestandarder i større frihed, anerkender, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 217A (III)) og i de internationale konventioner om menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 2200A (XXI), bilag) har erklæret og er blevet enige om, at enhver er berettiget til alle de rettigheder og friheder, der er indeholdt deri, uden forskelsbehandling af nogen art, herunder som følge af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling. erindrer om, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder har udtalt, at børn har ret til særlig omsorg og bistand, er overbeviste om, at familien som den grundlæggende enhed i samfundet og naturlige ramme for alle sine medlemmers og særligt børns vækst og trivsel bør gives den nødvendige beskyttelse og hjælp, således at den fuldt ud kan påtage sig sine forpligtelser i samfundet, anerkender, at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse, finder, at barnet fuldt ud bør forberedes til at leve sit eget liv i samfundet og opdrages i lyset af de idealer, der er udtrykt i De Forenede Nationers Pagt, og særligt i en atmosfære af fred, værdighed, tolerance, frihed, lighed og solidaritet, tager hensyn til, at behovet for at yde barnet særlig omsorg er blevet fastslået i Genève- Erklæringen af 1924 om Barnets Rettigheder og i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationer i 1959 (Generalforsamlingsresolution 1386 (XIV)) og anerkendt i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (især i artiklerne 23 og 24), i Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (især i artikel 10) og i vedtægterne og relevante dokumenter for særorganisationer og internationale organisationer, der tager sig af børns velfærd, tager hensyn til – som angivet i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 20. november 1959 – at "barnet som følge af sin fysiske og psykiske umodenhed, har behov for særlig beskyttelse og omsorg, herunder passende juridisk beskyttelse, både før og efter fødslen", erindrer om bestemmelserne i Erklæringen om Sociale og Juridiske Principper for Beskyttelse af Børns Velfærd med Særligt Henblik på Anbringelse i Pleje og Adoption på Nationalt eller Internationalt Plan (Generalforsamlingsresolution 41/85 af

3. december 1986), De Forenede Nationers Standardminimumsregler for Retspleje over for Mindreårige (Beijing-reglerne) (Generalforsamlingsresolution 40/33 af 29. november 1985) og Erklæringen om Beskyttelse af Kvinder og Børn i Nødsituationer og Under Væbnet Konflikt (Generalforsamlingsresolution 3318 (XXIX) af 14. december 1975), *anerkender*, at der i alle lande i verden er børn, der lever under særligt vanskelige forhold, og at sådanne børn kræver særlig hensyntagen, *tager behørigt hensyn til* betydningen af hvert folks traditioner og kulturelle værdier med henblik på barnets beskyttelse og harmoniske udvikling, *anerkender* betydningen af internationalt samarbejde for at forbedre børns levevilkår i alle lande, særligt i udviklingslandene, *er blevet enige om følgende:*

KAPITEL 1

Artikel 1

I denne konvention forstås ved et barn ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet.

Artikel 2

1. Deltagerstaterne skal respektere og sikre de rettigheder, der er fastsat i denne konvention, for ethvert barn inden for deres jurisdiktion, uden forskelsbehandling af nogen art og uden hensyn til barnets eller dets forældres eller værges race, hudfarve, køn, sprog, religion, politiske eller anden anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse, formueforhold, handicap, fødsel eller anden stilling.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at barnet beskyttes mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grund af barnets forældres, værges eller familiemedlemmers stilling, virksomhed, udtrykte ansøkelser eller tro.

Artikel 3

1. I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række.

2. Deltagerstaterne påtager sig at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for dets trivsel under hensyntagen til de rettigheder og pligter, der gælder for barnets forældre, værges eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, og skal med henblik herpå træffe alle passende lovgivningsmæssige og administrative forholdsregler.

3. Deltagerstaterne skal sikre, at institutioner, tjenester og organer med ansvar for omsorg for eller beskyttelse af børn skal være i overensstemmelse med de standarder, der er fastsat af kompetente myndigheder, særligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, personalets antal og egnethed samt sagkyndigt tilsyn.

Artikel 4

Deltagerstaterne skal gennemføre al passende lovgivning samt administrative og andre forholdsregler til gennemførelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder. Med hensyn til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder skal deltagerstaterne gennemføre sådanne forholdsregler, i videst muligt omfang inden for de ressourcer, der er til rådighed, og, hvor der er behov for det, inden for rammerne af internationalt samarbejde.

Artikel 5

Deltagerstaterne skal respektere det ansvar og de rettigheder og pligter, som forældrene har, eller, hvor dette finder anvendelse, tilsvarende ansvar, rettigheder og pligter for så vidt angår medlemmerne af den udvidede familie eller samfundet i overensstemmelse med stedlig sædvane, samt værger eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, til på en måde, der svarer til den løbende udvikling af barnets evner, at yde passende vejledning og støtte til barnet i udøvelsen af rettighederne anerkendt i denne konvention.

Artikel 6

1. Deltagerstaterne anerkender, at ethvert barn har en naturlig ret til livet.
2. Deltagerstaterne skal i videst muligt omfang sikre barnets overlevelse og udvikling.

Artikel 7

1. Barnet skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå et statsborgerskab og, så vidt muligt, ret til at kende og blive passet af sine forældre.
2. Deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers ville blive statsløs.

Artikel 8

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere barnets ret til at bevare sin identitet, herunder statsborgerskab, navn og familieforhold, som anerkendt af loven og uden ulovlig indblanding.
2. Hvis et barn ulovligt berøves en del af eller hele sin identitet, skal deltagerstaterne yde passende bistand og beskyttelse med henblik på hurtigt at genoprette barnets identitet.

Artikel 9

1. Deltagerstaterne skal sikre, at barnet ikke adskilles fra sine forældre mod deres vilje, undtagen når kompetente myndigheder, hvis afgørelser er undergivet retlig prøvelse, i overensstemmelse med gældende lov og praksis bestemmer, at en sådan adskillelse er nødvendig af hensyn til barnets tarv. En sådan beslutning kan være nødvendig i særlige tilfælde, f.eks. ved forældres misbrug eller vanrøgt af barnet, eller hvor forældrene lever adskilt og der skal træffes beslutning om barnets bopæl.

2. I behandlingen af enhver sag i medfør af stykke 1 skal alle interesserede parter gives mulighed for at deltage i sagsbehandlingen og fremføre deres synspunkter.

3. Deltagerstaterne skal respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets tarv.

4. Hvor en sådan adskillelse er en følge af en handling iværksat af en deltagerstat, såsom tilbageholdelse, fængsling, udvisning, forvisning eller død (herunder dødsfald af en hvilken som helst årsag, mens personen er i statens varetægt) af den ene eller begge forældre eller af barnet, skal deltagerstaten efter anmodning give forældrene, barnet eller om nødvendigt et andet medlem af familien de væsentlige oplysninger om, hvor den eller de fraværende medlemmer af familien befinder sig, medmindre afgivelsen af oplysningerne ville være skadelig for barnets velfærd. Deltagerstaterne skal desuden sikre, at fremsættelsen af en sådan anmodning ikke i sig selv medfører skadelige følger for vedkommende person eller personer.

Artikel 10

1. I overensstemmelse med deltagerstaternes forpligtelse i henhold til artikel 9, stk. 1, skal ansøgninger fra et barn eller dets forældre om indrejse i eller udrejse fra en deltagende stat med henblik på familiesammenføring behandles på en positiv, human og hurtig måde af deltagerstaterne. Deltagerstaterne skal endvidere sikre, at indgivelse af en sådan ansøgning ikke medfører negative virkninger for ansøgere og deres familiemedlemmer.

2. Et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, skal have ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. Med henblik herpå og i overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af artikel 9, stk. 1 skal deltagerstaterne respektere barnets og dets forældres ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder deres eget, og til at indrejse i deres eget land. Retten til at forlade et hvilket som helst land skal kun underkastes sådanne begrænsninger, som er fastsat ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den nationale sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), folkesundheden eller sædeligheden, eller andre personers rettigheder og friheder, og som er i overensstemmelse med de øvrige rettigheder, der er anerkendt i denne konvention.

Artikel 11

1. Deltagerstaterne skal træffe forholdsregler til at bekæmpe børns ulovlige fjernelse til og manglende tilbagevenden fra udlandet.

2. Med henblik herpå skal deltagerstaterne fremme indgåelse af bilaterale og multilaterale aftaler eller tiltrædelse af eksisterende aftaler.

Artikel 12

1. Deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

2. Med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

Artikel 13

1. Barnet skal have ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge.

2. Udøvelsen af denne ret kan underkastes visse begrænsninger, men kun sådanne som følger af lovgivningen, og som er nødvendige:

(a) af hensyn til andres rettigheder eller omdømme; eller

(b) til beskyttelse af national sikkerhed, offentlig orden (ordre public), folkesundhed eller sædelighed.

Artikel 14

1. Deltagerstaterne skal respektere barnets ret til tankefrihed, samvittigheds- og religionsfrihed.

2. Deltagerstaterne skal respektere rettigheder og pligter for forældrene, og i påkommende tilfælde værger, til på en måde, der svarer til barnets gradvise udvikling af dets evner, at give retningslinjer til barnet med henblik på udøvelsen af dets ret.

3. Frihed til at udøve sin religion eller overbevisning kan kun underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den offentlige sikkerhed, orden, folkesundheden, sædeligheden, eller andre menneskers grundlæggende rettigheder og friheder.

Artikel 15

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til foreningsfrihed og dets frihed til at deltage i fredelige forsamlinger.

2. Udøvelsen af disse rettigheder må ikke underkastes andre indskrænkninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale eller offentlige sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), beskyttelse af folkesundheden eller sædeligheden eller beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

Artikel 16

1. Intet barn må udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privat- og familieliv, sit hjem eller sin brevveksling, eller ulovlige angreb på sin ære eller sit omdømme.
2. Barnet har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller sådanne angreb.

Artikel 17

Deltagerstaterne erkender massemediernes vigtige rolle og skal sikre, at barnet har adgang til information og materiale fra forskellige nationale og internationale kilder, særligt sådanne, hvis formål er at fremme barnets sociale, åndelige og moralske velfærd og fysiske og psykiske sundhed.

Med henblik herpå skal deltagerstaterne:

- (a) tilskynde massemedierne til at udbrede information og materiale, der er af social og kulturel værdi for barnet og i overensstemmelse med ånden i artikel 29;
- (b) tilskynde til internationalt samarbejde om produktion, udveksling og spredning af sådan oplysning og materiale fra forskellige kulturelle, nationale og internationale kilder;
- (c) tilskynde til produktion og udbredelse af børnebøger;
- (d) tilskynde massemedierne til at tage særligt hensyn til de sproglige behov hos børn, der tilhører et mindretal eller en urbefolkning;
- (e) tilskynde til udvikling af passende retningslinjer for beskyttelse af barnet mod oplysning og materiale, der skader dets velfærd, jf. bestemmelserne i artikel 13 og 18.

Artikel 18

1. Deltagerstaterne skal bestræbe sig på at sikre anerkendelse af princippet om, at begge forældre har fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling. Forældrene, eller i givet fald værger, har hovedansvaret for barnets opdragelse og udvikling. Barnets tarv skal for dem komme i første række.
2. Med henblik på at sikre og fremme de rettigheder, der er indeholdt i denne konvention, skal deltagerstaterne yde passende bistand til forældre og værger ved disses udførelse af deres pligter som opdragere af børn og skal sikre udviklingen af institutioner, ordninger og tjenesteydelser til omsorg for børn.
3. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at børn af arbejdende forældre har ret til at nyde godt af omsorgsforanstaltninger for børn, som de er berettigede til.

Artikel 19

1. Deltagerstaterne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling,

mishandling eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug, medens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt.

2. Sådanne beskyttende foranstaltninger bør i passende omfang omfatte virkningsfulde retningslinjer, såvel for udformning af sociale programmer, der kan yde den nødvendige støtte til barnet og til dem, der har barnet i deres varetægt, som til andre former for forebyggelse og identifikation, rapportering, henvisning, undersøgelse, behandling og opfølgning af tilfælde af børnemishandling som beskrevet ovenfor og om nødvendigt til retsforfølgelse.

Artikel 20

1. Et barn, der midlertidigt eller konstant er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser eller som af hensyn til sit eget bedste ikke kan tillades at forblive i disse omgivelser, har ret til særlig beskyttelse og bistand fra statens side.

2. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med deres nationale ret sikre alternativ omsorg for et sådant barn.

3. Sådant omsorg kan blandt andet omfatte anbringelse i pleje, Kafalah efter islamisk ret, adoption eller om nødvendigt anbringelse i passende børneinstitutioner. Ved overvejelse af mulige løsninger skal der tages tilbørligt hensyn til ønskeligheden af sammenhæng i et barns opvækst og til barnets etniske, religiøse, kulturelle og sproglige baggrund.

Artikel 21

De deltagerstater, der anerkender og/eller tillader adoption, skal sikre, at barnets tarv skal være af altafgørende betydning og skal:

(a) sikre, at adoptionen af barnet kun kan godkendes af kompetente myndigheder, der er i overensstemmelse med gældende ret og praksis og på grundlag af alle relevante og pålidelige oplysninger afgør, at adoption er tilladelig i betragtning af barnets stilling i forhold til forældre, pårørende og værger, og at, om nødvendigt, personer, der berøres, på oplyst grundlag har meddelt deres indforståelse med adoptionen på baggrund af den fornødne rådgivning;

(b) anerkende, at international adoption kan overvejes som en alternativ måde at drage omsorg for et barn på, hvis barnet ikke kan anbringes i pleje eller i adoption hos en familie, eller der ikke på anden passende måde kan drages omsorg for barnet i dets hjemland;

(c) sikre, at vedkommende barn ved international adoption nyder beskyttelse efter regler svarende til dem, der gælder for national adoption;

(d) i tilfælde af international adoption, tage alle passende forholdsregler for at sikre, at anbringelsen ikke fører til upassende økonomisk gevinst for dem, der har medvirket ved adoptionen;

(e) fremme, hvor det er hensigtsmæssigt, formålene med denne artikel ved indgåelse af bilaterale eller multilaterale ordninger eller aftaler og tilstræbe inden for disse rammer at sikre, at anbringelsen af barnet i et andet land sker gennem ansvarlige myndigheder eller organer.

Artikel 22

1. Deltagerstaterne skal tage passende forholdsregler til at sikre, at et barn, som søger flygtningestatus, eller som anses som flygtning i overensstemmelse med gældende international eller national ret og praksis, uanset om det kommer alene eller er ledsaget af sine forældre eller af en anden person, får passende beskyttelse og humanitær bistand og nyder de rettigheder, som er angivet i denne konvention og i andre internationale instrumenter vedrørende menneskerettigheder eller humanitære forhold, hvori den pågældende stat deltager.

2. Med dette for øje skal deltagerstaterne i det omfang, de anser det for passende, samarbejde om enhver bestræbelse udfoldet af De Forenede Nationer og andre ansvarlige mellemstatslige organisationer eller private organisationer, der samarbejder med De Forenede Nationer, med henblik på at beskytte og bistå et sådant barn og på at spore forældrene eller andre medlemmer af familien til ethvert barn, der er flygtning, med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige for at barnet skal kunne genforenes med sin familie. Såfremt ingen af forældrene eller andre familiemedlemmer kan findes, skal barnet nyde samme beskyttelse som ethvert andet barn, der permanent eller midlertidigt er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser uanset årsagen, i overensstemmelse med denne konvention.

Artikel 23

1. Deltagerstaterne anerkender, at et psykisk eller fysisk handicappet barn bør have et indholdsrigt og menneskeværdigt liv under forhold, der sikrer værdighed, fremmer selvtilliden og medvirker til barnets aktive deltagelse i samfundslivet.

2. Deltagerstaterne anerkender det handicappede barns ret til særlig omsorg og skal inden for rammerne af de midler, der er til rådighed, arbejde for at sikre det berettigede barn og dem, der er ansvarlige for dets omsorg, bistand, hvorom der er indgivet ansøgning, og som er rimelig under hensyn til barnets tilstand og til omstændighederne for forældrene eller andre, der passer barnet.

3. I erkendelse af et handicappet barns særlige behov skal bistand, der ydes i henhold i stk. 2, være gratis, når dette er muligt, idet der tages hensyn til forældrenes økonomiske formåen eller den økonomiske formåen hos andre, der passer barnet, og skal udformes med henblik på at sikre, at det handicappede barn har fuld adgang til og modtager undervisning, uddannelse, sundhedspleje, revalidering, forberedelse til arbejdslivet og muligheder for fritidsaktiviteter, alt på en måde, der bedst muligt fremmer barnets sociale tilpasning og personlige udvikling, herunder dets kulturelle og åndelige udvikling.

4. Deltagerstaterne skal i det internationale samarbejdes ånd fremme udveksling af passende information om forebyggende sundhedspleje og medicinsk, psykologisk og funktionel behandling af handicappede børn, herunder spredning af og adgang til information om former for revalidering, undervisning og erhvervsvejledning, med henblik på at gøre det muligt for deltagerstaterne at forbedre deres formåen og kunnen og at udvide deres erfaring på disse områder. I den henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 24

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand, adgang til at få sygdomsbehandling og genoprettelse af helbredet. Deltagende stater skal stræbe mod at sikre, at intet barn fratages sin ret til adgang til at opnå sådan behandling og pleje.

2. Deltagerstaterne skal arbejde for fuld gennemførelse af denne ret og især tage passende forholdsregler for:

(a) at formindske spædbørns- og børnedødeligheden;

(b) at sikre ydelsen af nødvendig lægelig bistand og sundhedspleje til alle børn med særlig vægt på udvikling af den primære sundhedspleje;

(c) at bekæmpe sygdom og underernæring, herunder inden for rammerne af den primære sundhedspleje, blandt andet ved anvendelse af let tilgængelig teknologi og gennem ydelse af tilstrækkelig og nærrende mad og rent drikkevand under hensyntagen til de farer og risici, der er knyttet til forurening af miljøet;

(d) at sikre kvinder passende svangerskabs- og barselspleje;

(e) at sikre, at alle grupper i samfundet, særligt forældre og børn, oplyses om og har adgang til undervisning og støttes i brugen af grundlæggende viden om børns sundhed og ernæring; fordelene ved amning, hygiejne og rengøring af omgivelserne og forebyggelse af uheld;

(f) at udvikle forebyggende sundhedspleje, rådgivning af forældre, samt undervisning og bistand i forbindelse med familieplanlægning.

3. Deltagerstaterne skal tage alle effektive og passende forholdsregler med henblik på afskaffelse af traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed.

4. Deltagerstaterne forpligter sig til at fremme og opmuntre internationalt samarbejde med henblik på gradvis at opnå fuldstændig gennemførelse af den i denne artikel anerkendte ret. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 25

Deltagerstaterne anerkender retten for et barn, der af de ansvarlige myndigheder er blevet anbragt for at få pleje, beskyttelse eller behandling af hensyn til sin fysiske eller psykiske sundhed, til periodisk gennemgang af den behandling, som barnet får, og af alle andre omstændigheder vedrørende dets anbringelse.

Artikel 26

1. Deltagerstaterne skal anerkende ethvert barns ret til at nyde godt af social sikkerhed, herunder social forskning, og skal tage de nødvendige forholdsregler for at opnå uindskrænket opnåelse af denne ret i overensstemmelse med national ret.
2. Hvor det er hensigtsmæssigt bør bistanden ydes under hensyntagen til de forhåndenværende midler og omstændighederne, for barnet og de personer, der har ansvaret for barnets underhold, og til enhver anden omstændighed af betydning for en bistandsansøgning indgivet af barnet eller på dets vegne.

Artikel 27

1. Deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.
2. Forældrene eller andre med ansvar for barnet har hovedansvaret for efter evne og økonomisk formåen at sikre de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling.
3. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med nationale forhold og inden for deres evner og økonomiske muligheder træffe passende forholdsregler for at bistå forældre og andre med ansvar for barnet med at gennemføre denne ret og skal i tilfælde af behov derfor yde materiel bistand og udarbejde støtteprogrammer, især med hensyn til ernæring, beklædning og bolig.
4. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler til at sikre inddrivelse af underholdsbidrag til barnet fra forældrene eller andre personer med økonomisk ansvar for barnet, både i deltagerstaten og i udlandet. Især i tilfælde, hvor den person, der har det økonomiske ansvar for barnet er bosat i en anden stat end barnet, skal deltagerstaterne fremme tilslutning til internationale aftaler eller til indgåelse af sådanne aftaler samt indføre andre passende ordninger.

Artikel 28

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til uddannelse, og med henblik på gradvis at opnå denne ret og på grundlag af ligestillingsprincippet skal de især:
 - (a) gøre grunduddannelse tvungen og gratis tilgængelig for alle;
 - (b) opmuntre udviklingen af forskellige former for uddannelse, der følger efter grunduddannelsen, herunder almindelig og faglig uddannelse, gøre disse tilgængelige og opnåelige for ethvert barn og træffe passende forholdsregler, såsom indførelse af gratis uddannelse og tilbud om økonomisk bistand i trangstilfælde;

(c) gøre højere uddannelse opnåelig for alle inden for rammerne af deres evner og med alle passende midler;

(d) gøre studievejledning og erhvervsvejledning tilgængelig og opnåelig for alle børn;

(e) træffe forholdsregler for at opmuntre regelmæssig deltagelse i skolegang og begrænse frafald.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at disciplinen i skolen administreres på en måde, der tilgodeser barnets værdighed som menneske og er i overensstemmelse med denne konvention.

3. Deltagerstaterne skal fremme og støtte internationalt samarbejde om uddannelsesspørgsmål, især med henblik på at bidrage til afskaffelse af uvidenhed og analfabetisme overalt i verden og lette adgangen til videnskabelig og teknisk viden og moderne undervisningsmetoder. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 29

1. Deltagerstaterne er enige om, at uddannelsen af barnet skal have til hensigt at

(a) udvikle barnets muligheder i relation til personlighed, evner og psykiske og fysiske formåen fuldt ud;

(b) udvikle respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og for de principper, der er nedfældet i De Forenede Nationers Pagt;

(c) udvikle respekt for barnets forældre, dets egen kulturelle identitet, sprog og værdier, og for de nationale værdier i det land, hvor barnet er bosat, og i landet, hvorfra barnet oprindeligt stammer og for kulturer, der adskiller sig fra barnets egen kultur;

(d) forberede barnet til et ansvarligt liv i et frit samfund i en ånd af forståelse, fred, tolerance, ligestilling af kønnene og venskab mellem alle folk, etniske, nationale og religiøse grupper og personer, som tilhører urbefolkninger;

(e) udvikle respekt for det naturlige miljø.

2. Ingen del af denne artikel eller artikel 28 må fortolkes som indblanding i enkeltpersoners eller organisationers frihed til at oprette og lede undervisningsinstitutioner. Der skal dog til enhver tid tages hensyn til de i denne artikels stykke 1 fastslåede principper samt til kravene om, at uddannelse i sådanne institutioner opfylder de af staten foreskrevne minimumsregler.

Artikel 30

I stater, hvor der er etniske, religiøse eller sproglige mindretal eller personer tilhørende urbefolkninger, skal et barn, der tilhører et sådant mindretal eller en sådan urbefolkning, ikke nægtes retten til i fællesskab med andre medlemmer af sin gruppe,

at udøve sin egen kultur, at bekende sig til og udøve sin egen religion eller at bruge sit eget sprog.

Artikel 31

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til hvile og fritid, til at lege og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv.

2. Deltagerstaterne skal respektere og fremme barnets ret til fuld deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv og skal opmuntre til, at der stilles passende og lige muligheder til rådighed for kulturel, kunstnerisk, fritidspræget og rekreativ udfoldelse.

Artikel 32

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

2. Deltagerstaterne skal træffe lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af denne artikel. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i andre internationale instrumenter, skal deltagerstaterne især:

- (a) fastsætte en minimumsalder eller minimumsaldre for adgang til ansættelse;
- (b) fastsætte en passende regulering af arbejdstider og arbejdsvilkår, og
- (c) fastsætte passende straf eller andre sanktioner for at sikre effektiv håndhævelse af denne artikel.

Artikel 33

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler, herunder lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler for at beskytte børn mod ulovlig brug af narkotika og psykotrope stoffer som defineret i vedkommende internationale traktater, og til at forebygge, at børn anvendes til ulovlig produktion af og handel med sådanne stoffer.

Artikel 34

Deltagerstaterne påtager sig at beskytte barnet mod alle stoffer for seksuel udnyttelse og seksuel misbrug. Med henblik herpå skal deltagerstaterne især tage alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler for at forhindre:

- (a) at et barn overtales eller tvinges til at deltage i nogen form for ulovlig seksuel aktivitet;
- (b) at børn udnyttes til prostitution eller andre former for ulovlig seksuel aktivitet;
- (c) at børn udnyttes i pornografiske forestillinger og materialer.

Artikel 35

Deltagerstaterne skal træffe alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler med henblik på at forebygge bortførelse, salg eller handel med børn til noget formål og i nogen form.

Artikel 36

Deltagerstaterne skal beskytte barnet mod alle andre former for udnyttelse, der på nogen måde kan skade barnet.

Artikel 37

Deltagerstaterne skal sikre, at:

(a) intet barn gøres til genstand for tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Hverken dødsstraf eller fængsel på livstid uden mulighed for løsladelse skal kunne idømmes for forbrydelser begået af personer under 18 år;

(b) intet barn ulovligt eller vilkårligt berøves sin frihed. Anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling af et barn skal følge lovens forskrifter og må kun bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum;

(c) ethvert barn, der er berøvet friheden, behandles menneskeligt og med respekt for menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til deres aldersmæssige behov. Især skal ethvert barn, der er berøvet friheden, holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv, og skal have ret til at opretholde kontakt med sin familie gennem brevveksling og besøg, bortset fra under særlige omstændigheder;

(d) ethvert barn, der er berøvet sin frihed, har ret til hurtig juridisk og anden passende bistand samt ret til at få lovligheden af sin frihedsberøvelse prøvet ved en domstol eller anden kompetent, uafhængig og upartisk myndighed og til hurtig afgørelse af enhver sådan sag.

Artikel 38

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere og sikre respekt for de bestemmelser i international humanitær ret, der er anvendelige på dem under væbnede konflikter, og som er af betydning for barnet.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre, at personer under 15 år ikke tager direkte del i fjendtligheder.

3. Deltagerstaterne skal afstå fra at rekruttere nogen person, der ikke er fyldt 15 år, i deres væbnede styrker. Ved rekruttering blandt personer, som er fyldt 15 år, men ikke 18 år, skal deltagerstaterne bestræbe sig på først at udvælge de ældste.

4. I overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af international humanitær ret til at beskytte civilbefolkningen under væbnede konflikter skal deltagerstaterne træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre beskyttelse af og omsorg for børn, der er berørt af en væbnet konflikt.

Artikel 39

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at fremme fysisk og psykisk helbredelse og resocialisering af et barn, der har været udsat for enhver form for forsømmelse, udnyttelse eller misbrug, tortur eller anden form for grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf eller væbnede konflikter. Sådant helbredelse og resocialisering skal finde sted i omgivelser, der fremmer barnets sundhed, selvrespekt og værdighed.

Artikel 40

1. Deltagerstaterne anerkender retten til ethvert barn, der mistænkes eller anklages for eller er fundet skyldig i at have begået strafbart forhold, til at blive behandlet på en måde, der er i overensstemmelse med fremme af barnets sans for værdighed og værdi, som styrker barnets respekt for andres menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, og som tager barnets alder og ønskeligheden af at fremme, at barnet resocialiseres og påtager sig en konstruktiv rolle i samfundet, i betragtning.

2. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i internationale instrumenter skal deltagerstaterne især sikre, at

(a) intet barn skal mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold eller anses for skyldig heri på grund af handlinger eller undladelser, som ikke var forbudt ved national eller international ret på tidspunktet for overtrædelsen;

(b) ethvert barn, der mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold, har mindst følgende garantier:

(i) at blive anset for uskyldig, indtil skyld er bevist i henhold til loven;

(ii) at blive oplyst straks og direkte om anklagernes indhold, om fornødent gennem sine forældre eller værge, og til at få juridisk eller anden passende bistand til forberedelse og fremstilling af sit forsvar;

(iii) at få sagen afgjort, uden forsinkelse, af en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ efter en upartisk procedure i henhold til loven med tilstedeværelse af en juridisk eller anden passende rådgiver, medmindre dette ikke anses for at tjene barnets tarv, især i betragtning af dets alder eller situation, dets forældre eller værge;

(iv) ikke at blive tvunget til at afgive vidneudsagn eller tilstå skyld; ret til at udspørge eller få forhørt vidner, som påberåbes mod barnet, og til for egen regning og på lige vilkår at få vidner indkaldt og forhørt;

(v) hvis det anses for at have begået strafbart forhold, at få beslutningen derom og enhver foranstaltning, der er truffet som følge deraf, prøvet af en højere kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ i medfør af loven,

(vi) at få gratis bistand af en tolk, hvis barnet ikke kan forstå eller tale det sprog, der anvendes;

(vii) at få sit privatliv respekteret fuldt ud på alle stadier af sagsforløbet.

3. Deltagerstaterne skal søge at fremme indførelsen af love, fremgangsmåder, myndigheder og institutioner, som er specielt tilpasset børn, der mistænkes, anklages for eller anses for at have begået strafbart forhold, herunder især:

(a) fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken børn anses ikke at være i stand til at begå strafbart forhold,

(b) forholdsregler, hvor det er hensigtsmæssigt og ønskeligt, til at tage vare på sådanne børn uden at involvere retsinstanterne, forudsat at menneskerettigheder og retsgarantier respekteres i fuldt omfang.

4. Forskellige forholdsregler, såsom omsorg, vejledning og tilsynsføring, rådgivning, prøveløsladelse, plejeaftaler, undervisning og erhvervsorienterede uddannelsesprogrammer og andre alternativer til anbringelse i institution, skal være til rådighed for at sikre, at børn behandles på en måde, der tjener deres tarv og står i passende forhold til både deres personlige forhold og til forbrydelsen.

Artikel 41

Intet i denne konvention skal have virkning på nogen bestemmelser, der er gunstigere med hensyn til virkeliggørelse af barnets rettigheder og som kan være indeholdt i:

(a) en deltagerstats lovgivning, eller

(b) den for staten gældende internationale ret.

KAPITEL II

Artikel 42

Deltagerstaterne forpligter sig til gennem passende og aktive forholdsregler at gøre principperne og bestemmelserne i konventionen almindeligt bekendt for både voksne og børn.

Artikel 43

1. Med henblik på at undersøge hvilke fremskridt, deltagerstaterne gør for at opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til denne konvention, oprettes en Komité vedrørende Barnets Rettigheder, som skal udføre de opgaver, der angives nedenfor.

2. Komiteen skal bestå af ti eksperter af høj moralsk anseelse og anerkendt sagskundskab på det område, som denne konvention omfatter. Medlemmerne af

Komiteen vælges af deltagerstaterne blandt disse statsborgere og skal virke i deres personlige egenskab, idet der skal tages hensyn til ligelig geografisk fordeling og de væsentligste retssystemer.

3. Komiteens medlemmer vælges ved hemmelig afstemning på grundlag af en fortegnelse over personer, der er indstillet af deltagerstaterne. Enhver deltagende stat kan indstille én person, der er statsborger i den pågældende stat.

4. Det første valg til Komiteen finder sted senest seks måneder efter dagen for denne konventions ikrafttræden og derefter hvert andet år. Mindst fire måneder før datoen for hvert valg skal De Forenede Nationers Generalsekretær skriftligt opfordre deltagerstaterne til inden 2 måneder at indstille kandidater til Komiteen. Generalsekretæren udarbejder derefter en alfabetisk fortegnelse over samtlige således indstillede personer med angivelse af de deltagerstater, der har indstillet dem, og fremsender fortegnelsen til konventionens deltagerstater.

5. Valgene finder sted på møder mellem deltagerstaterne, som indkaldes af Generalsekretæren ved FNs hovedsæde. Ved disse møder, der for at være beslutningsdygtige kræver deltagelse af 2/3 af deltagerstaterne, indvælges i Komiteen de personer, der opnår flest stemmer og absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

6. Komiteens medlemmer vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges, såfremt de genindstilles. Embedsperioden for fem af de medlemmer, der er valgt ved det første valg, udløber dog efter to år; straks efter første valg udpeges disse fem medlemmer ved lodtrækning, foretaget af formanden for mødet.

7. Hvis et medlem af Komiteen dør, nedlægger sit hverv eller erklærer, at han eller hun af anden grund ikke længere kan varetage sine forpligtelser i Komiteen, udpeger den deltagerstat, som indstillede vedkommende, med forbehold af Komiteens godkendelse, en anden ekspert blandt sine statsborgere til at virke i den resterende del af perioden.

8. Komiteen fastsætter selv sin forretningsorden.

9. Komiteen vælger personer til at beklæde sine tillidsposter for en periode på to år.

10. Komiteens møder afholdes som regel ved FNs hovedsæde eller et andet passende sted efter Komiteens bestemmelse. Komiteen mødes normalt årligt. Varigheden af Komiteens møder fastlægges, og gennemgås om nødvendigt, på et møde mellem deltagerstaterne i denne konvention, med forbehold af FN-Generalforsamlingens godkendelse.

11. De Forenede Nationers Generalsekretær stiller i nødvendigt omfang personale og øvrige faciliteter til rådighed for Komiteen, således at denne effektivitet kan udøve sine funktioner i henhold til denne konvention.

12. Med Generalforsamlingens godkendelse modtager medlemmerne af Komiteen, der er oprettet i henhold til denne konvention, vederlag af De Forenede Nationers midler på de vilkår og betingelser, som Generalforsamlingen beslutter.

Artikel 44

1. Deltagerstaterne forpligter sig til gennem De Forenede Nationers Generalsekretær at afgive beretninger til Komiteen om de foranstaltninger, de har truffet for at virkeliggøre de rettigheder, der er anerkendt i konventionen, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til nydelsen af disse rettigheder:

(a) inden to år fra konventionens ikrafttræden i den pågældende deltagerstat,

(b) herefter hvert femte år.

2. Beretninger aflagt i medfør af denne artikel skal angive forhold og eventuelle vanskeligheder, der indvirker på omfanget af opfyldelsen af forpligtelserne ifølge denne konvention. Beretningerne skal også indeholde tilstrækkelig oplysning til at gøre det muligt for Komiteen at få omfattende forståelse af konventionens gennemførelse i vedkommende land.

3. En deltagerstat, som har aflagt en omfattende første beretning til Komiteen, behøver ikke i sine efterfølgende beretninger aflagt i henhold til stykke 1 (b) at gentage grundlæggende oplysninger, der er givet tidligere.

4. Komiteen kan anmode deltagerstaterne om yderligere oplysninger vedrørende konventionens gennemførelse.

5. Komiteen skal hvert andet år gennem Det Økonomiske og Sociale Råd aflægge beretning om sin virksomhed til De Forenede Nationers Generalforsamling.

6. Deltagerstaterne skal gøre sine beretninger almindeligt tilgængelige for offentligheden i deres egne lande.

Artikel 45

Med henblik på at fremme en effektiv gennemførelse af konventionen og det internationale samarbejde på det område, der er omfattet af konventionen, (a) skal særorganisationerne, UNICEF og andre af De Forenede Nationers organer have adgang til at være repræsenteret under gennemgangen af gennemførelsesforanstaltningerne, vedrørende de bestemmelser i denne konvention, som falder inden for rammerne af deres mandat. Komiteen kan opfordre særorganisationer, UNICEF og andre kompetente organer, som den finder egnede, til at yde sagkyndig rådgivning om konventionens gennemførelse på områder, der falder inden for rammerne af deres respektive mandater. Komiteen kan opfordre særorganisationerne, UNICEF og andre organer af De Forenede Nationer til at aflægge beretning om konventionens gennemførelse på områder inden for rammerne af deres virksomhed.

(b) Komiteen fremsender, når den anser det for hensigtsmæssigt, til særorganisationerne, UNICEF og andre kompetente organer alle de beretninger fra deltagerstaterne, der indeholder en anmodning om eller viser et behov for teknisk rådgivning eller bistand, tillige med Komiteens bemærkninger og eventuelle forslag vedrørende disse anmodninger eller behov.

(c) Komiteen kan henstille til Generalforsamlingen at anmode Generalsekretæren om for Komiteens regning at foretage undersøgelser af særlige emner vedrørende barnets rettigheder.

(d) Komiteen kan fremkomme med forslag og generelle anbefalinger på grundlag af de oplysninger, som er modtaget i medfør af artiklerne 40 og 45 af denne konvention. Sådanne forslag og generelle anbefalinger oversendes til enhver berørt deltagerstat og indberettes til Generalforsamlingen tilligemed eventuelle bemærkninger fra

deltagerstaterne.

KAPITEL III

Artikel 46

Denne konvention kan undertegnes af enhver stat.

Artikel 47

Denne konvention skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 48

Denne konvention skal forblive åben for tiltrædelse for alle stater.

Tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 49

1. Denne konvention træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponering af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne konvention efter deponeringen af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft på den 30. dag efter deponeringen af statens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 50

1. Enhver deltagerstat kan stille ændringsforslag til konventionen og indsende det til De Forenede Nationers Generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter sende ændringsforslaget til deltagerstaterne med anmodning om at disse meddeler, hvorvidt de ønsker, at deltagerstaterne indkaldes til en konference med det formål at behandle og stemme for forslagene. Såfremt mindst en tredjedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for en sådan udsendelse af ændringsforslag fremsætter ønske om en sådan konference, skal Generalsekretæren indkalde til konferencen i De

Forenede Nationers regi. Enhver ændring, som vedtages af et flertal af de deltagerstater, der er til stede og afgiver deres stemme på konferencen, skal forelægges De Forenede Nationers Generalforsamling til godkendelse.

2. Et ændringsforslag, der vedtages i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, træder i kraft, når det er godkendt af De Forenede Nationers Generalforsamling og er blevet vedtaget med to tredjedels flertal af deltagerstaterne.

3. Når en ændring træder i kraft, er den bindende for de deltagerstater, som har godkendt den, mens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne konvention og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 51

1. De Forenede Nationers Generalsekretær skal modtage og til alle stater udsende teksten til forbehold, som staterne har taget på tidspunktet for ratifikation eller tiltrædelse.

2. Et forbehold, der er uforeneligt med denne konventions hensigt og formål, skal ikke tillades.

3. Forbehold kan til enhver tid trækkes tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers Generalsekretær, som derefter skal give meddelelse derom til alle stater. En sådan meddelelse træder i kraft den dag, hvor den modtages af Generalsekretæren.

Artikel 52

En deltagerstat kan opsig denne konvention ved skriftlig meddelelse til De Forenede Nationers Generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft ét år efter den dag, hvor Generalsekretæren har modtaget denne.

Artikel 53

De Forenede Nationers Generalsekretær er udpeget til depositar for denne konvention.

Artikel 54

Originalen af denne konvention, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster har lige gyldighed, deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Bilag 2

Børnetalsmanden modtog også skriftlige udsagn fra lærere og voksne. Her er uddrag fra brevene (Oversat direkte fra grønlandsk):

- **"Der brydes med børnerettigheder i på flere måder.**

Som ansat i folkeskolen vægter jeg det højt, at børnenes rettigheder opfyldes. Mine elever i 9. klasse, som jeg overtog, da de var i 8. klasse, fik undervisning om børnenes rettigheder, herunder graviditetsforebyggelse og andre emner, som blev kædet til andre livsvilkår i bygden. Desværre har det vist sig, at der trods initiativer, er der flere forældre, som overtræder rettigheder på flere punkter.

Eksempel: 14-årige skolesøgende, som er på vej mod de 15 år, får ikke information fra forældrenes side om graviditetsforebyggende midler, selvom forældrene ved et forældremøde i forbindelse med emneundervisningsplanerne i september måned også er blevet informeret om, at emnet ville blive berørt.

Da en elev, 1 måned før sin 15-års fødselsdag henvendte sig til sine forældre om, at hun ville bruge graviditetsforebyggende medicin, var svaret, at den form for medicin ikke gavner. Det var det svar, hun fik, da hun som purung ønskede at beskytte sig mod uønsket graviditet. Det er lige pludseligt svært at se, hvad man skal gøre.

Da jeg for 2 år siden startede med at undervise klasse om diskussion i hjemmet, havde vi i klassen en meget intens gennemgang af emnet, hvor vi bl.a. begyndte at planlægge en ekskursion til Upernavik med henblik på at få information om emnet, men planen blev ikke gennemført pga., at det fly, vi skulle flyve med, havde tekniske problemer, herunder vejrmæssige hindringer. Vi blev desværre nødt til at aflyse vores tur.

I en rum tid har vi været inden om emnet, hvor vi bl.a. har skrevet informationer til forældre om emnet for at diskutere fremtiden. I den sidste tid har det vist sig, at forældre ikke taler med deres børn om deres fremtid i hjemmet. Der er mange skolebørn, som bliver betragtet som "unge", når de er 14 år. Således er de ude om natten nærmest grænseløst, og de kommer så i skole trætte og uden at have sovet ud. Der er også nogen, som tager i skole uden at have sovet om natten. Selvom de har gode evner, begynder de at komme bagud, og hvis man påpeger problematikken overfor forældre, reagerer de ikke. Derfor afholdt vi et fælles møde for forældrene, hvor vi fortalte om, hvor vigtig søvn er. Der var god forældredeltagelse til mødet, og vi fik mange forskellige meningstilkendegivelser. Jeg uddelte vist nok i september/oktober 2014, en pjece om, hvor vigtigt det er at være udhvilet, da det er vigtigt med sammenhæng, hvis børnene skal have sig en uddannelse i fremtiden. Deres meningstilkendegivelser var også forståelige. Der var nogen, som sagde, at der er nogle forældre, som ikke sætter grænser, da de synes, at deres barn er misundelig overfor andre børn, hvis de sætter grænser for det. Hvis man fortæller dem, at det er endnu

mere synd for dem, at der ikke sættes grænser overfor dem, forsøger de at kæde fremtiden med, hvis de ikke er blevet tilvænnet.

Der er flere forældre, som forlader deres børn alene hjemme for at gå ud og spille om penge. Derved bliver børnenes evne til at fokusere på undervisning og pasning af undervisning formindsket. Spil om penge er et meget stort problem i vores bygd, som har været eksisterende i meget lang tid. Der er ingen, som reagerer eller tager handling, hvis man henvender sig til de sociale myndigheder. Samtlige ansatte i socialen er ufaglærte, og sager om børn, som har det svært med at følge med i skolen, gives tid til samtale, er der nogen, som er "svære at nå" følelsesmæssigt. Selvom vi har lyst til at hjælpe dem, er det svært at finde løsninger. Ligeledes er der ingen positiv gevinst, hvis vi henvender os til de sociale myndigheder med hensyn til at give hjælp til dem, der har problemer.

Der er mange steder i Grønland, hvor solen skinner 24 timer i døgnet, mange børn, som er ude om natten uden opsyn. Selvfølgelig morer de sig, men på dette tidspunkt er der mange forældre, som "ikke bemærker" tyveri, snifning og seksuelt misbrug, selvom de ved, hvem der har misbrugt/plejer at misbruge. Der er nemlig ingen, som undersøger nærmere, hvem børnene er ude med eller tager hjem til. Det er kommet frem, at der ikke foregår daglige samtaler i hjemmet. Det er trættende, at der er mange ting og episoder, som betragtes som noget naturligt.

Naturligvis tænker vi på, at børnene får en god fremtid. Jeg er bevidst om, at der i Grønland er mangel på materiale med hensyn til faglært arbejdskraft og faglige kompetente. Jeg synes, at der er stor mangel på instruktion i at føre samtaler i hjemmene. Der kommer forskellige problemer, afhængig af, hvilken livsstil man har.

Da jeg har lovet at ville skrive om ovennævnte emner, er disse hermed fremsendt, da jeg mener, at ansatte i folkeskolen alene ikke kan være dem, der baner vejen for en lys fremtid, da et trygt hjem i faste rammer er det, der skaber succes. Der er naturligvis nogle forældre, som er velfungerende. Så længe fremskridt tager så lang tid i lyset af, at eksisterende forhold betragtes som værende sådan som de er, og selvom man tænker professionelt, er der nogle dage, som kan være meget tunge".

- **"Selvom der er forældre gør en indsats for at give børnene gode vilkår, er der nogle tilfælde, som ikke har gode vilkår.**

I forbindelse med, at forældre ønsker at gøre en aktiv indsats for at hjælpe, er de virkelige forhold i livet sådan – virkelige forhold, som bør høres af alle. Her er én af mange ting, efter at have snakket med en mor, skriver jeg om deres forhold i denne skrivelse.

En mor til 5 (den yngste en dreng på 5 år, en pige på 8 år, en pige på 11 år, tvillinger på 14 år). Manden er uddannelsessøgende, og moderens aktuelle situation er ikke anstrengende, da hun trods sin iver for at hjælpe børnene er arbejdsløs. Hun plejer at stemple som arbejdssøgende og har forskellige småjobs som vikar, og dermed ikke kan få social ydelse til sine børn, som hun skal hjælpe, og da hendes vikariater er meget skiftende, har hun ingen idé om, hvor meget hun har til rådighed om ugen. Moderen har et mål om at få fast arbejde med at stemple regelmæssigt som arbejdssøgende, men da hun har vikariater, er hendes stemplinger blevet fjernet. Derfor kan hun ikke få fast social ydelse, da hun har været vikar. Da hun ikke ved, hvor længe hun kan være vikar om ugen og ikke ved om, hvorvidt hun bliver tilkaldt til at være vikar, lever hun en tilværelse, hvor hun konstant er i "alarmberedskab" for at blive tilkaldt som vikar. Familien har eget hjem med 3 soveværelser i et selvbyggerhus. De skal månedligt sørge for el, brændstof, forskellige afgifter til huset samt børnetøj.

Da faderen i august 2015 er begyndt som tømrerelev, kan han kun få børnepenge for familiens 2 børn i forbindelse med hans månedlige løn. Dette skyldes, at de 3 resterende større søskende har en anden far.

Disse eksisterende forhold i vore dage er der ingen, som bare kan acceptere at leve under, især når man tænker på, at børn er beskyttede og at de skal have noget at spise. Der var et forældrepar, som i 2014/2015 gik på Piareersarfik, hvor de fulgte den decentrale NUIKI-ordning i bygden, hvor de om eftermiddagen gik i folkeskolen, da de ønskede sig at bruge denne eksamen med henblik på en fremtidig uddannelse. Manden, som ellers havde været såvel fanger som fisker, havde prioriteret at tage sig en uddannelse, da økonomien ikke længere var fordrende især pga. begrænsninger af fangstmuligheder (kvoter).

Når man tænker på, hvor anstrengende det er for at tage handling som forælder, får de oven i det hele får de hverken ingen information eller forklaring om deres evt. muligheder. Måden at yde socialhjælp giver også problemer, når man henvender sig for at få hjælp til børn, og nogle gange er der problemer med at skaffe brændstof og mad til børn. Der bør gøres en indsats for at få alle forskellige forhold til at være mere velfungerende. Børn bør have et varmt hjem, og bør ikke mangle mad. Jeg henvender mig til jer, som er beskyttere af børn, da I er gode til at fremlægge på en god måde om mange ting, da denne virkelige historie fra livet bør handles på, hvor man støtter op om de mennesker, der lever under sådanne vilkår, så der øjnenes åbnes op om disse menneskers problemer for at skabe en bedre og lysere fremtid, som i forhold til i dag vil tilvejebringe mere forudsigelighed og banes vej for en lettere tilværelse. Jeg/vi søger efter, at der banes vej for en lysere fremtid for disse mennesker, som har været igennem mange trange kår, hvorved handlingsmuligheder kan være meget svære at finde frem til".

Bilag 3

Følgende er billedokumentation fra besøget i bygderne.

Skolen i Innaarsuit. Børnene kan ikke have frikvarter udenfor.

Legepladsen i Nuussuaq.

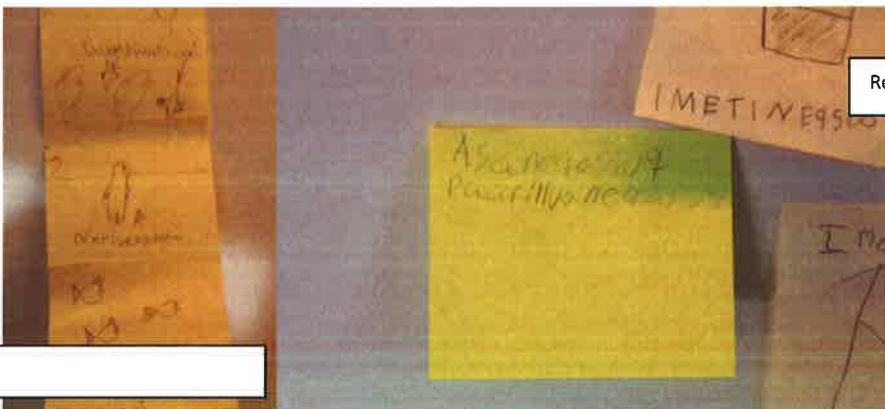
Legepladsen i Nuussuaq.

Klasseværelset for 1., 2. og 3. klasse. 1 lærer underviser alle tre klasser.

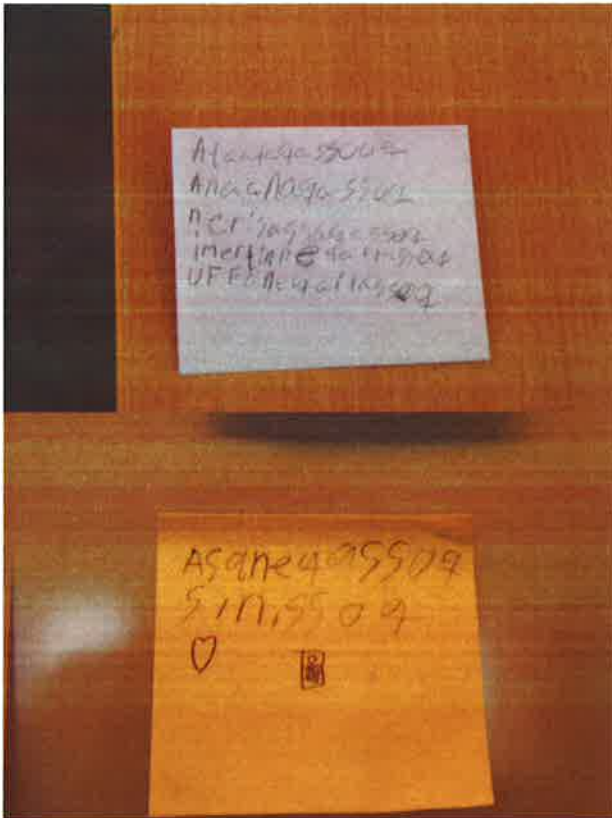

Ældstetrinet i Ikerasak kommer med deres budskaber.

Retten til omsorg.

Retten til mad.

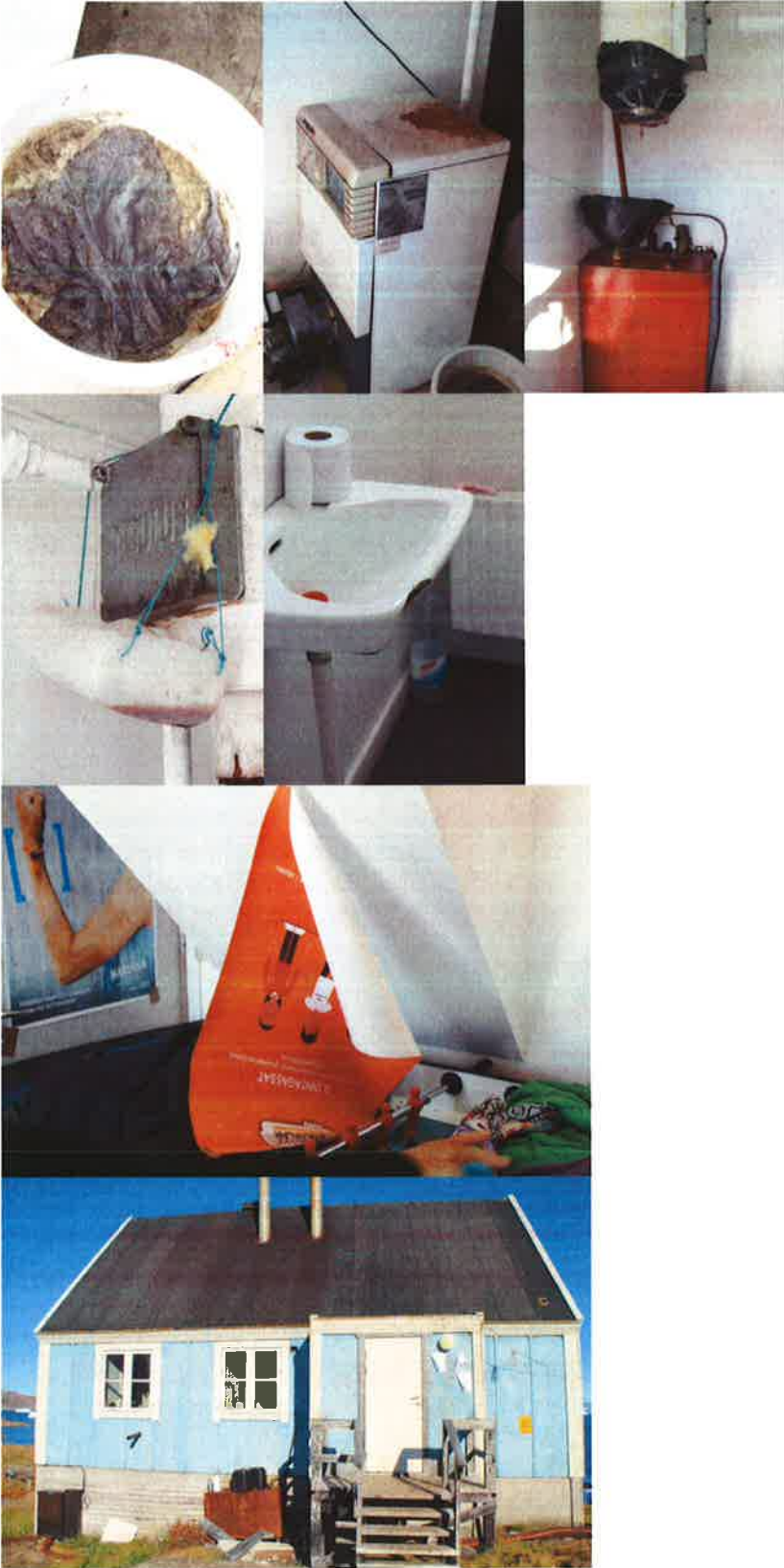
Skolen i Nutaarmiut.

Skolen i Nutaarmiut.

Skolen i Nutaarmiut.

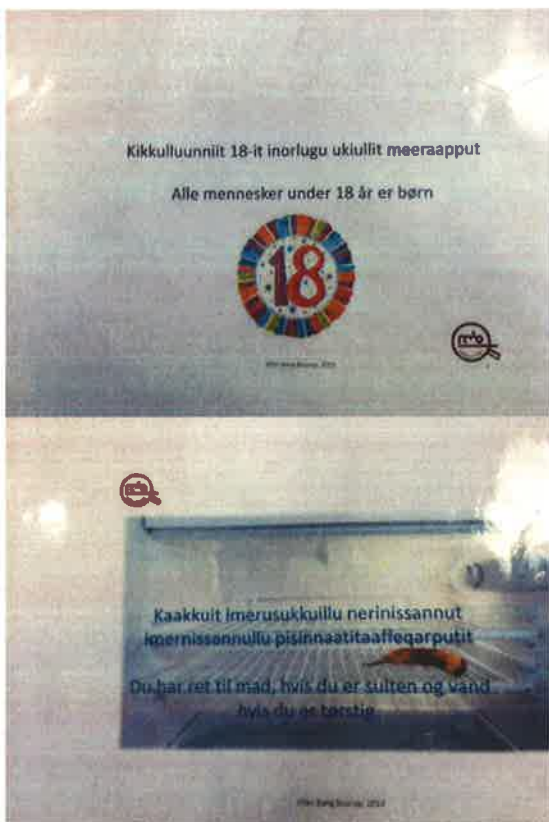

Undervisning i Børns Rettigheder.

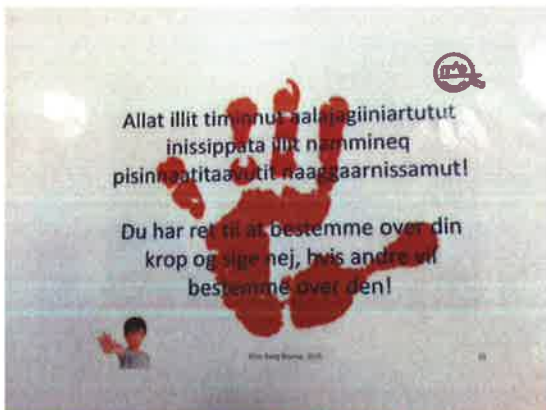

Indsamling af viden om børns vilkår.

Eksempel på materiale som blev brugt til undervisning om rettigheder og indsamling af børns udsagn om deres forhold.

Børn som arbejder på deres budskaber til MIO.